

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1999-2000

30 MARS 2000

Projet de loi portant assentiment à l'Accord international de 1994 sur les bois tropicaux, et aux Annexes, faits à Genève le 26 janvier 1994

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES RELATIONS EXTÉRIEURES
ET DE LA DÉFENSE
PAR M. **DEDECKER**

I. EXPOSÉ INTRODUCTIF DU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES

L'Accord sur les bois tropicaux de 1994 succède à celui de 1983 qui était le premier à traiter de cette ressource naturelle. Il a été négocié sous l'égide de la conférence des Nations unies sur le Commerce et le Développement, qui est devenu un organe de l'ONU dès 1964.

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : MM. Colla, président; Destexhe, Devolder, Dubié, Geens et Dedecker, rapporteur.
2. Membres suppléants : MM. Daif, Galand, Maertens et Mme Nagy.

Voir:

Documents du Sénat:

2-378 - 1999/2000:

N° 1: Projet de loi.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1999-2000

30 MAART 2000

Wetsontwerp houdende instemming met de Internationale Overeenkomst van 1994 inzake tropisch hout, en met de Bijlagen, opgemaakt te Genève op 26 januari 1994

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGEN
EN VOOR DE LANDSVERDEDIGING
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **DEDECKER**

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE VICE-EERSTEMINISTER EN MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

De Overeenkomst inzake tropisch hout van 1994 komt in de plaats van de overeenkomst van 1983 die als eerste deze natuurlijke rijkdom tot onderwerp had. De onderhandelingen werden gevoerd onder auspiciën van de conferentie van de Verenigde Naties voor Handel en Ontwikkeling, die sinds 1964 een orgaan is van de UNO.

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Colla, voorzitter; Destexhe, Devolder, Dubié, Geens en Dedecker, rapporteur.
2. Plaatsvervangers : de heren Daif, Galand, Maertens en mevrouw Nagy.

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-378 - 1999/2000:

Nr. 1: Wetsontwerp.

Le nouvel accord met l'accent sur la gestion, la conservation et le développement durable de la forêt tropicale. À la différence de l'accord de 1983, il prévoit un fonds spécial destiné à financer la réalisation de ces objectifs.

Au delà du cadre de consultations que crée l'accord afin de favoriser l'élaboration de politiques concernant l'économie mondiale des bois tropicaux, ses principaux objectifs sont :

- la promotion de pratiques commerciales non discriminatoires;
- le développement économique durable des pays producteurs;
- l'expansion et la diversification du commerce international par l'amélioration des structures des marchés internationaux et l'appui à la recherche-développement en vue d'améliorer la gestion des forêts et l'efficacité de l'utilisation du bois.

L'Organisation internationale des bois tropicaux, créée en 1983, compte 49 États membres, soit 26 membres faisant partie du groupe des producteurs/exportateurs et 23 membres du groupe des consommateurs/importateurs.

Les obligations financières des membres de l'accord se limitent à la contribution au budget administratif de l'organisation dont le siège est à Yokohama (Japon). Pour la Belgique, le calcul de la contribution est proportionnel au niveau des importations de bois tropicaux.

L'entrée en vigueur de l'accord n'est intervenue que le 1er janvier 1997, étant donné les difficultés rencontrées afin de réunir le quorum de participation.

II. DISCUSSION

Un membre déclare que la question des bois tropicaux est importante. Il souhaite savoir si l'on a tenu compte, dans l'élaboration de l'accord à l'examen, du risque, pour les menuisiers qui manipulent ces bois tropicaux, de contracter des maladies professionnelles.

Il demande en outre s'il y a concordance entre les dispositions de l'accord à l'examen et celles du protocole de Kyoto sur le climat; en effet, l'exploitation des ressources forestières a des conséquences importantes sur le climat.

Le vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères répond que les principaux objectifs de l'Organisation internationale sur les bois tropicaux ont trait à la bonne gestion des forêts tropicales et aux échanges commerciaux internationaux de leurs bois. Les questions relatives à la transformation des bois

De nieuwe overeenkomst wijst op het belang van het beheer, het behoud en de duurzame ontwikkeling van het tropisch bos. Ze verschilt van de overeenkomst van 1983 in die zin dat er een speciaal fonds wordt ingesteld om de verwezenlijking van bedoelde doelstellingen te financieren.

De overeenkomst biedt niet alleen een kader voor overleg ter ondersteuning van de beleidsontwikkeling met betrekking tot de mondiale tropisch-houteconomie maar stelt ook de volgende doelstellingen centraal :

- de bevordering van niet-discriminerende handelspraktijken,
- de duurzame economische ontwikkeling van de producerende landen,
- de uitbreiding en diversificatie van de internationale handel door een verbetering van de structuur van de internationale markten alsook het steunen van onderzoek en ontwikkeling met het oog op de verbetering van het bosbeheer en de doelmatigheid van het houtgebruik.

De Internationale Organisatie voor tropisch hout werd opgericht in 1983 en telt 49 leden, te weten 26 leden in de groep producenten/uitvoerders en 23 leden in de groep consumenten/invoerders.

De enige financiële verplichting van de leden van de overeenkomst bestaat in een bijdrage aan de administratieve begroting van de organisatie waarvan de zetel zich in Yokohama (Japan) bevindt. De bijdrage van België wordt bepaald naar verhouding van de hoeveelheid ingevoerd tropisch hout.

De overeenkomst is pas op 1 januari 1997 in werking getreden wegens de moeilijkheid om het deelnemingsquorum bijeen te brengen.

II. BESPREKING

Een lid verklaart dat het tropisch hout een belangrijk onderwerp is. Hij wenst te weten of men bij het opstellen van de voorliggende overeenkomst rekening heeft gehouden met het risico van beroepsziekten voor schrijnwerkers en timmerlui die met deze tropische houtsoorten werken.

Ook vraagt hij of de bepalingen van de voorliggende overeenkomst overeenstemmen met deze van het protocol van Kyoto over het klimaat. De ontginning van de houtopstand heeft immers grote gevolgen voor het klimaat.

De vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken antwoordt dat de voornaamste doelstellingen van de Internationale Organisatie voor tropisch hout liggen op het vlak van het goed beheer van de tropenwouden en van het internationaal verhandelen van dit hout. Alles wat te maken heeft met

ainsi que celles ayant trait aux conditions de travail dans le secteur ne relèvent pas de la compétence de l'accord.

Le «Protocole de Kyoto», négocié en 1997, a trait aux mesures à prendre au niveau mondial afin de lutter contre le changement climatique. Il est donc postérieur à la négociation de l'Accord sur les bois tropicaux mais, s'il avait été connu des négociateurs, ceux-ci l'auraient certainement mentionné dans le Préambule de l'Accord, comme l'a été entre autres la «Convention-cadre des Nations unies sur les changements climatiques».

Indirectement, une gestion rationnelle et durable des forêts tropicales qui serait favorisée par l'Accord sur les bois tropicaux ne peut qu'être profitable au maintien d'une couverture forestière apte à continuer à absorber le gaz carbonique produit par l'activité humaine. Le «Fonds pour le partenariat» issu de la Déclaration de Bali (1990) du Conseil des bois tropicaux et le programme de l'organisation intitulé «Objectif 2000» ont d'ailleurs été créés afin de contribuer à la protection et la bonne gestion des forêts tropicales à travers des projets financés par des contributions volontaires des pays membres et par des organisations multilatérales (Fonds commun pour les produits de base, Banque mondiale, ...).

III. VOTES

Les articles 1er, 2 et 3, ainsi que l'ensemble du projet de loi, ont été adoptés à l'unanimité des 8 membres présents.

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le rapporteur,

J.-M. DEDECKER.

Le président,

M. COLLA.

de bewerking van het hout en de arbeidsomstandigheden in de sector vallen buiten de overeenkomst.

Het in 1997 tot stand gekomen «Protocol van Kyoto» heeft betrekking op de maatregelen die op wereldvlak genomen moeten worden om een klimaatverandering tegen te gaan. Het is dus recenter dan de Overeenkomst inzake tropisch hout maar zou, indien de onderhandelaars ervan op de hoogte waren geweest, zeker vermeld staan in de preambule van de overeenkomst, net als onder andere het «Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering».

Onrechtstreeks kan het rationele en duurzame beheer van de tropenwouden waar de Overeenkomst inzake tropisch hout naar streeft alleen maar gunstige gevolgen hebben voor het behoud van een boomgroeiing die de koolstofgassen afkomstig van de menselijke activiteit kan blijven absorberen. Het Partnerschapsfonds dat opgericht is door de Verklaring van Bali (1990) van de Raad voor tropisch hout en het programma van de organisatie, «Doelstelling 2000», zijn trouwens ontworpen met de bedoeling bij te dragen aan de bescherming en het goed beheer van de tropenwouden via projecten gefinancierd met vrijwillige bijdragen van de lidstaten en van multilaterale organisaties (Gemeenschappelijk Fonds voor de grondstoffen, Wereldbank, ...).

III. STEMMINGEN

De artikelen 1, 2 en 3 alsook het wetsontwerp in zijn geheel worden eenparig aangenomen door de 8 aanwezige leden.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur,

J.-M. DEDECKER.

De voorzitter,

M. COLLA.